

Det konstgjorda språket Esperanto och dess mer utvecklade form Ido konstruerades av den polske ögonläkaren Lazar Ludwik Zamenhof i slutet av artonhundratalet. Han plockade ord från många av världens stora språk och förenade dem med en enkel grammatik för att åstadkomma ett internationellt språk, gångbart vid sidan om de nationella idiomerna. Trots enkelheten och den goda tanken blev aldrig esperanto någon angelägenhet annat än för en liten grupp fantaster. Detta kan ju bero på många saker, men ett tungt vägande skäl är att de flesta av de konstgjorda språken saknar ett naturligt kulturhistoriskt djup. I ett levande komplext språkflöde har ord och begrepp en bakgrund, en evolutionshistoria med betydelseförskjutningar, dubbelbetydelser och undermeningar som ger en djupdimension till uttrycken. Det är just det som är det läsbara mellan raderna i exempelvis en poetisk text. Det är samma historiska djup som ger lyftkraft åt delar av Agneta Anderssons utställning, som just nu pågår i högdelen på Konstens Hus. Andersson som är utbildad textilkonstnär har tidigare under många år ägnat sig åt glasskulptur i fusingteknik. En teknik där man i en speciell ugn smälter samman och gör former av, ofta färgat, planglas. I många av dessa glasskulpturer har hon screenat in textila mönster. Den här utställningen har tagit avstamp utifrån dessa arbeten, men nu har hon dragit upp formaten och överfört dessa textilier till tvådimensionella målningar. Uppdragna i storformat blir de invecklade knypplingarna ett slags episka berättelser om flit, kreativitet och kvinnligt hantverkskunnande. Kvinnor har under årtusenden lärt sig själva och varandra att skapa estetiskt tilltalande och ändamålsenliga bruksföremål för både slott som koja, virkade, stickade och knutna. Nu reas denna kunskap ut tillsammans med mönsterböckerna och virkbilagorna en gros på konsumtionssamhällets bakgårdar, kanaliserade genom loppmarknader och andrahandsbutiker. Det är kanske en oundviklig utveckling men det ligger en levande tradition i botten på dessa föremål. Agneta Andersson har insett detta och dessutom tillfört en poetisk laddning till sina stora spetsmönster.

Verket ”Duk” är en uppförstoring av en liten decimeterstor virkning. Denna har sedan överförts digitalt till en utskrift på en plastfilm, för att sedan monteras i ett stort cirkelrunt akrylglas. Det finns något av naken utsatthet i det verket och det ger i sin transparens associationer till grönskimrande hud eller hinnor.

Om målningarna kan tillskrivas en språklig djupdimension så känns dessvärre många av objekten väl så grunda. För att återknyta till resonemanget om konstruerade språk, känns de konstruerade eller konstgjorda i ordets sämre betydelse. I många av objekten arbetar Andersson med tillskurna spegelglas monterade på naturträ i ett avskalat formspråk. När man arbetar på det sättet så krävs väldig precision i form och finish för att övertyga. Hon når tyvärr inte alltid fram till det slutresultatet. Jag upplever att en del av objekten känns mer som välputsade slöjdalster än som konstnärliga gestaltningar. Det kan ha med materialen att göra men det ligger också i formspråket. Känslan av att det har gått lite väl snabbt med en del av objektet, belastar kollektionen. Skulpturen ”I väntan på...” är ett befriande undantag, här lyfter konstruktionen av egen kraft. Kombinationen av form och innehåll blir skulptural bildpoesi.

Målningarna är utställningens stora behållning men så har de också ett utvecklat bildspråks hela evolutionshistoria bakom sig med traditioner och konventioner. Agneta Andersson lyfter dem till en ny nivå.

Bertil Sundstedt